

OBSAH

PREDSLOVY	<i>S. Gašparovičová, G. Hauser</i>	10
1. ÚVOD	<i>K. Hornáček</i>	13
2. AKO SME ZAČÍNALI, KAM SME PRIŠLI	<i>K. Hornáček</i>	17
3. HIPPOTERAPIA	<i>K. Hornáček</i>	29
3.1	Človek a koň – včera a dnes	29
3.2	Terminológia	31
3.3	Marcus Aurelius, Mária Terézia, Ľudovít Štúr a hippoterapia	32
3.4	Hippoterapia a postúra	36
3.5	Hippoterapia a facilitačné techniky	38
3.6	Pôsobenie hippoterapie	40
3.6.1	Prvky pre hippoterapiu nešpecifické	43
3.6.2	Prvky pre hippoterapiu špecifické	45
3.6.2.1	Neudávané pôsobenie hippoterapie	48
3.6.2.2	HT a predpokladaný energoinformačný systém	54
3.6.2.2.1	Predpokladané energoinformačné procesy v hippoterapii	57
3.6.2.2.2	Hippoterapia a princípy klasickej čínskej akupunktúry	64
3.6.2.2.3	Hippoterapia a princípy starej indickej medicíny	66
3.6.3.	Psychosociálne pôsobenie	67
3.7	Porovnanie HT a iných facilitačných metód	69
3.7.1	Metóda manželov Bobathových	69
3.7.2	Vojtova reflexná lokomócia	69
3.7.3	Kabatova propioceptívna neuromuskulárna facilitácia.	70
3.7.4	Proprioceptívna terapia na nestabilných podložkách	70
3.7.5	Kennyovej metóda	71
3.7.6	Brunnstromovej metóda	71
3.7.7	Roodovej metóda	71
3.7.8	Metóda Temple – Fay	72
3.8	Praktické vykonávanie HT	72
3.8.1	Členovia tímu	72
3.8.2	Kvalifikačné predpoklady vykonávania hippoterapie	74
3.8.2.1	Bodové ohodnotenie	74
3.8.3	Miesto výkonu hippoterapie	74
3.8.4	Trvanie terapeutickej jednotky	75
3.8.5	Výstroj koňa z hľadiska hippoterapie	75
3.8.6	Výber koňa pre hippoterapiu <i>K. Hollý</i>	76
3.8.7	Biomechanika pohybu koňa	77
3.8.7.1	Terminológia pohybu koňa	77
3.8.7.2	Chody koňa	79
3.8.7.2.1.1	Krok	79
3.8.7.2.1.2	Nohosled v kroku	79
3.8.7.2.1.3	Význam pre hippoterapiu	81
3.8.7.2.2.1	Klus	82
3.8.7.2.2.2	Nohosled v kluse	83

3.8.7.2.3.1	Cval		83
3.8.7.2.3.2	Nohosled v cvale		84
3.8.7.2.4	Ďalšie chody		84
3.8.7.2.5	Mimochody		84
3.8.7.3	Prirodzená šikmosť		85
3.8.8	Biomechanika koňa a jazdca	<i>K. Hornáček</i>	85
3.8.8.1	Základy biomechaniky v hippoterapii		85
3.8.8.2	Pohyb koňa a osový aparát jazdca	<i>A. Kafková</i>	90
3.8.9	Korektný sed		90
3.8.9.1	Možnosti sedu na koni		91
3.8.9.2	Kôň a korektný sed		92
3.8.9.3	Jazdec a korektný sed		93
3.8.9.3.1	Panva		93
3.8.9.3.2	Hlava a trup		94
3.8.9.3.3	Ramenný pletenec a horné končatiny		95
3.8.9.4	Korektný sed v hippoterapii a rehabilitácii	<i>K. Hornáček</i>	97
3.8.9.5	Ovplyvňovanie korektných a nekorektných sedov		99
3.8.9.6	Nestabilné držanie hlavy		102
3.8.10	Vývojový a funkčný postup v hippoterapii		104
3.8.11	Výkony v hipporehabilitácii		106
3.8.11.1	Nasadanie a zosadanie		106
3.8.11.2	Nácvik senzorickej integrácie		110
3.8.11.3	Využitie kruhu		110
3.8.11.4	Cvičenia v otvorených reťazoch		110
3.8.11.5	Nácvik koordinácie a rovnováhy	<i>A. Kafková</i>	112
3.8.11.6	Špecifické zefektívňujúce postupy	<i>K. Hornáček</i>	114
3.8.11.6.1	Antispastické polohovanie		114
3.8.11.6.2	Korekčné polohy		114
3.8.11.6.3	Trénovanie percepcie		116
3.8.12	DMO a klus		116
3.8.13	Využitie hippoterapie u dočiat a batoliat		117
3.8.13.1	Stimulačné polohovanie na koni		118
3.8.14	Stimulačné polohovanie na človeku		127
3.8.15	Návody na terapeutické plány	<i>K. Hornáček, A. Páleníková</i>	130
3.8.15.1	Spastická paraparéza		130
3.8.15.2	Spastická hemiparéza		131
3.8.15.3	Extrapiramidový syndróm		133
3.8.15.4	Spastická kvadruparéza		134
3.8.15.5	Hypotonická forma		135
3.8.15.6	Zmiešaná forma		136
3.8.15.7	Ľahká mozgová dysfunkcia		136
3.8.16	Najčastejšie chyby		137
3.8.17	Športové jazdenie v hipporehabilitácii	<i>A. Kafková</i>	137
3.9	Hodnotenie hippoterapie		140
3.9.1	Hodnotiace postupy pre hippoterapiu nešpecifické		141

3.9.2	Hodnotiace postupy pre hippoterapiu špecifické	142
3.9.2.1	Vyšetrenie Hippoterapiu hodnotiacim testom	144
3.9.2.2	Hippoterapiu hodnotiaci test	147
3.9.2.3	Hippoterapiu evaluačný test	151
3.9.2.4	Hodnotenie pocitu pohody	158
3.9.2.5	10-stupňový test spasticity	158
3.9.2.6	Kombinovanie hodnotiacich testov	159
3.9.2.7	Skúsenosti s hodnotením hippoterapie	160
3.10	Indikácie a kontraindikácie hippoterapie	161
3.10.1	Indikačné okruhy	163
3.10.1.1	Neurológia	163
3.10.1.2	Ortopédia	164
3.10.1.3	Psychiatria	165
3.10.1.4	Interná medicína	165
3.10.1.5	Gynekológia	165
3.10.1.6	Senzomotorické okruhy	166
3.10.2	Kontraindikácie HT	166
3.10.2.1.1	Všeobecné a pre hippoterapiu nešpecifické kontraindikácie	167
3.10.2.1.2	Všeobecné a pre hippoterapiu špecifické kontraindikácie	168
3.10.2.1.2.1	Kontraindikácie zo strany pacienta	168
3.10.2.1.2.2	Kontraindikácie zo strany liečebného tímu	168
3.10.2.2	Odborovo špecifické kontraindikácie	169
3.10.2.2.1	Neurológia	169
3.10.2.2.1.1	Pôvodné absolútne kontraindikácie	169
3.10.2.2.1.2	Najčastejšie kontraindikácie	171
3.10.2.2.2	Ortopédia	173
3.10.2.3	Reumatológia	177
3.10.2.4	Interná	178
3.10.2.5	Chirurgia	179
3.10.2.6	Psychiatria	179
3.10.2.7	Dermatológia	180
3.10.2.8	Oftalmológia	180
3.10.3	Bezpečnostné opatrenia	181
3.11	Praktický prínos hipporehabilitácie	184
3.11.1	Hrubá motorika	185
3.11.1.1	Celková hrubá motorika	185
3.11.1.2	Chôdza	186
3.11.1.3	Premiestňovanie	187
3.11.1.4	Sed	188
3.11.1.5	Ovplyvnenie panvy	189
3.11.1.6	Prispôbenie sa pohybu	190
3.11.1.7	Držanie trupu	190
3.11.1.8	Postavenie pliec	191
3.11.1.9	Držanie hlavy	191
3.11.1.10	Jemná motorika	191

3.11.1.11	Postavenie dolných končatín	192
3.11.2	Pocit pohody	193
3.11.2.1	Jednorázový zážitok	193
3.11.2.2	Kumulujúci sa zážitok	194
3.11.3	Úprava spasticity	195
3.11.3.1	Jednorázová hippoterapia	196
3.11.3.2	Opakovaná hippoterapia	197
3.11.3.3	Spasticita končatín	198
3.11.3.4	Spasticita a vek	199
3.11.3.5	Spasticita a hemisféry	199
3.11.4	Rodinné vzťahy	200
4	DETSKÁ MOZGOVÁ OBRŇA <i>K. Hornáček</i>	203
4.1	Charakteristika DMO	203
4.2	Epidemiológia, etiológia, patogenéza	204
4.3	Formy DMO	205
4.3.1	Spastické formy	206
4.3.1.1	Diparetická spastická forma	207
4.3.1.2	Hemiparetická spastická forma	207
4.3.1.3	Kvadruparetická spastická forma	208
4.3.1.4	Dyskinetická forma	208
4.3.1.5	Triparetická spastická forma	208
4.4	Starostlivosť o DMO v detskom a dospelom veku	209
4.5	DMO v dospelom a staršom veku	210
5	POSTÚRA, LOKOMÓCIA <i>K. Hornáček</i>	211
5.1	Posturálno-lokomočná interakcia	211
5.2	Posturálno-lokomočná funkcia	212
5.3	Neurofyziológia	212
5.4	Vývoj posturálno-lokomočných funkcií	217
5.5	Postoj	219
5.6	Postúra a DMO	219
5.7	Vyšetrenie posturálno-lokomočnej motoriky	220
5.8	Liečba posturálno-lokomočných funkcií	221
6	SPASTICITA <i>K. Hornáček</i>	223
6.1	Svalový tonus	223
6.2	Spasticita – príčiny a prejavy	224
6.3	Spasticita u detí	225
6.4	Kineziologické vyšetrenie spastických pacientov	227
6.5	Liečba spastickej formy DMO	227
6.6	Hodnotenie spasticity	229
7	OŠETROVATELSTVO A HIPOTERAPIA <i>K. Hornáček</i>	231
7.1	Ústavná forma ošetrovateľskej starostlivosti	232

7.2	Ambulantná forma ošetrovateľskej starostlivosti	233
7.3	DMO a ošetrovateľská starostlivosť	234
7.4	Posudzovanie pacientov s DMO	235
8	SÚČASNOSŤ A PERSPEKTÍVY HIPPOTERAPIE <i>K. Hornáček, E. Poliačiková</i>	237
8.1	Informovanosť verejnosti o hippoterapii	237
8.2	Oblasti ovplyvňujúce rozvoj HT na Slovensku	240
8.2.1	Príležitosti na zlepšenie rozvoja	240
8.2.2	Ohrozenie rozvoja	242
8.2.3	Silné stránky pre rozvoj HT	242
8.2.4	Slabé stránky pre rozvoj HT	242
9.	SUMMARY IN ENGLISH <i>K. Hornáček</i>	243
9.1	Tradition of ThR (EAT) in Slovakia	243
9.2	Basal, Though Overlooked Factors Affecting Posture in Therapeutic Riding	244
9.3	Influence of hippotherapy on the different postural-locomotion functions of patients with spastic quadruparetic form of cerebral palsy	252
9.4	Influence of hippotherapy on the feelings of well being by spastic quadruparetic form of cerebral palsy	255
9.5	Influence of hippotherapy on the spasticity by spastic quadruparetic form of cerebral palsy	257
9.6	Rehabilitation of lower back pain through hippotherapy	260
9.7	Therapeutic riding with babies and toddlers	262
9.8	Stimulating positioning by a human	267
9.9	Supposed Bioenergy Informational Processes During Therapeutic Riding	269
9.9.1	Theoretical basis	271
9.9.2	Nonprogrammed bioenergy-informational transfer - supposed course	272
9.9.3	Acupressure	274
9.9.4	Chakras	276
9.10	Indications and Counter-Indications in EAT	276
9.10.1	Indications	278
9.10.2	Counter-Indications in EAT	279
9.10.2.1	The general contraindications	280
9.10.2.1.1	The general, and for EAT non-specific, contraindications	280
9.10.2.1.2	General, for EAT specific, contraindications	281
9.10.2.2	Field-specific CIs	281
9.10.2.2.1	CI of EAT in the area of neurology	281
9.10.2.2.2	CI of HT in orthopedics	284
9.10.2.2.3	Additional field-specific contraindications	286
9.11	Evaluation of hippotherapy	289
9.11.1	Evaluating methods non-specific for HT	290
9.11.2	Evaluating methods specific for HT	291
9.11.2.1.	Hippotherapy evaluating tests of postural-locomotion functions	291
9.11.2.1.1	The 5 degree hippotherapy evaluating test	292

9.11.2.1.2	The 10 degree hippotherapy evaluating test	296
9.11.2.1.3	Evaluation of well being	303
9.11.2.1.4	Evaluation of spasticity	303

10 ZOZNAM SKRATIEK

11 LITERATÚRA

12 O AUTOROCH

307		307
309		309
315		315

	K. Hornáček	K. Hornáček	SUMMARY IN ENGLISH
323			Traction of the (EAT) in Slovakia
324			Basic, Though Overlooked Factors Affecting Postural-Tone and Range of Motion
325			Influence of hippotherapy on the different postural-tone and range of motion
326			of patients with spastic paraparesis form of cerebral palsy of spastic
327			Influence of hippotherapy on the lower back pain through hippotherapy
328			of cerebral palsy
329			Rehabilitation of lower back pain through hippotherapy
330			Therapeutic riding with babies aged 0-3 years in Slovakia
331			Stimulating positioning by a human
332			Supposed Biomechanical Informational Processes During Therapeutic Riding
333			Theoretical basis
334			Nonprogrammed biomechanical informational processes during riding
335			Acquiescence
336			Chastise
337			Indications and Counter-Indications in EAT
338			Indications
339			Counter-Indications in EAT
340			The general contraindications in EAT
341			The general and for EAT specific contraindications
342			General for EAT specific contraindications
343			Field specific EAT
344			CI of EAT in the area of energy
345			CI of EAT in orthopedics
346			Additional therapeutic contraindications
347			Evaluation of hippotherapy
348			Evaluating methods non-specific for HT
349			Evaluating methods specific for HT
350			Reliability of evaluating tests of postural-tone
351			Factors
352			The 5 degree hippotherapy evaluating test